

ПРОГРЕСИВНА ІНІЦІАТИВА УНТЦ ПО ВПРОВАДЖЕННЮ ПОСАД ГОЛОВНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ В НАУКОВИХ ІНСТИТУТАХ

Український Науково-технологічний центр – міжурядова організація, що працює в Україні з 1995 року. Із здобуттям незалежності Україна отримала 30 % наукового потенціалу, який, як і будь-яка інша галузь, повинен був пристосуватись до нових умов, до самостійності. Через 12 років ми можемо сказати, що такий виклик долі витримали не всі наукові інститути, деякі з них ще й досі сильно залежать від державного фінансування. Але разом з тим є чудові приклади самодостатнього розвитку, як інститутів в цілому так і окремих наукових груп, коли створюються малі підприємства, знаходять зв'язки з національними та міжнародними виробниками для просування своєї розробки на ринок. Такий процес самовиживання є нелегким, він пов'язаний з багатьма факторами, це і стан економічного розвитку держави, законодавча база, менталітет науковців і людський фактор.

УНТЦ протягом багатьох років проводив заходи направлені на підтримку науковців, тепер аналізуючи готовність наукових інститутів, а також досвід закордонних колег виникла ініціатива впровадження посад головних спеціалістів з комерціалізації технологій (ГСКТ) в наукових інститутах.

Наука використовується ефективно тільки тоді, коли держава чітко визначає свої цілі та ресурси їх досягнення. Крок вперед у цьому напрямку вже зроблено.

Верховна Рада України прийняла Закон України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" № 143-V від 14 вересня 2006 р. Цей Закон визначає правові, економічні, організаційні та фінансові засади державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій і спрямований на забезпечення ефективного використання науково-технічного та інтелектуально-

Заступник виконавчого директора УНТЦ (США) В. Корсунь – керівник відділу підтримки сталого розвитку, який впроваджує програму ГСКТ (головних спеціалістів з комерціалізації технологій) – під час проведення круглого столу

го потенціалу України, технологічності виробництва продукції, охорони майнових прав на вітчизняні технології на території держав, де планується або здійснюється їх використання, розширення міжнародного науково-технічного співробітництва у цій сфері.

При підготовці до виконання ініціативи ГСКТ першочерговим завданням перед УНТЦ було:

- визначити від вісімнадцяти до двадцяти інститутів, економічний стан яких виграє від впровадження посади головного спеціаліста з комерціалізації;
- з вищезазначеного списку відібрати до десяти інститутів, директори яких погоджуються ввести таку посаду за рахунок інституту;
- забезпечити десять головних спеціалістів з комерціалізації навчальною програмою та програмою заходів (конференції, сесії, симпозіуми) на період до одного року.

Головна мета цієї ініціативи – надати допомогу відібраним інститутам у забезпеченні збуту послуг та інновацій інституту у комерційній сфері; у розвитку вдалих партнерських проектів як в рамках УНТЦ, так і за його межами; у визначенні фондів венчурного капіталу, інших шляхів фінансування. Найкращі кандидати для участі в цій програмі – це інститути з сильною життєздатною технологією чи пропозицією послуг; обмеженим успіхом на сьогоднішній день у привабленні комерційних партнерів; гарантованою підтримкою керівництва інституту, щоб бути впевненим в успіху ініціативи УНТЦ.

Важливий вплив на висновки консультантів сприяли безпосередні зустрічі з директорами інститутів або їх замісниками. **Головним критерієм** виступив показник готовності керівництва інституту підтримати спеціаліста з комерціалізації та прийняття ідеї по суті. Результатом роботи УНТЦ та консультантів з Університету Міссурі в США по оцінюванню готовності інститутів до впровадження посад ГСКТ став **список учасників програми**: Інститут органічної хімії НАН України, Інститут радіофізики та електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України, Інститут металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України, Інститут напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України, Інститут проблем машинобудування ім. А. М. Підгорного НАН України, Інститут проблем матеріалознавства ім. І. М. Францевича НАН України, Інститут космічних досліджень НАН та НАКА України, Інститут фізики НАН України, Інститут молекулярної біології та генетики НАН України, Державний дослідницький інститут епідеміології та гігієни.

За результатами зустрічей з директорами інститутів УНТЦ вирішив розширити кількість учасників навчальної програми за рахунок осіб, що виконують обов'язки патентних повірених та співробітників Президії Національної академії наук України.

З цього моменту УНТЦ бере на себе зобов'язання провести навчальну програму для головних спеціалістів з комерціалізації технологій. Навчальний курс розпочався 26 лютого і його назва: *"Технологічний менеджмент: комерціалізація результатів наукової діяльності в науково-дослідницьких інститутах"*.

Курс проводиться організаціями, переможцями тендеру: Центр розвитку малого бізнесу "Харківські технології" (ліцензія Міністерства освіти та науки України), та Інститут інтелектуальної власності і права.

Програма тренінгу для головних спеціалістів з комерціалізації технологій рекомендована як інтенсивний вступний курс, що включає знання з основних галузей і забезпечує в достатній мірі професійні якості, також курс повинен забезпечувати основу систематичних знань, що знайомлять з новими економічними концепціями та доповнюють вже набуті ГСКТ знання.

Концепція комерціалізації результатів досліджень та розробок – це просування технології або інноваційної концепції від ідеї до промислового продукту на ринку. **Цей процес потребує знань та навичок в таких галузях як розробка продукту, бізнес планування, маркетинговий аналіз, фінанси, бухгалтерія та ін.** Особливо важливим для наших слухачів є знання про права на інтелектуальну власність та їх захист.

Програма включає в себе крім теоретичних викладів практичні приклади, бізнес ігри в обговорюванні яких мають приймати активну участь слухачі. В перший модуль курсу входить проведення технічного аудиту викладачами курсу на місцях залучаючи ГСКТ та керівників проектів.

По завершенню програми слухачі отримують сертифікат, рекомендації викладачів, та контактну інформацію учасників програми для подальшого спілкування та співпраці.